

[Poul Hansen (Kalundborg).]

Vi kan altså tilslutte os ændringsforslagene og lovforslaget, som det efter afstemningen kommer til at se ud, som et godt og hæderligt resultat af udvalgets forhandlinger, alt taget i betragtning.

Vi anser det for værdifuldt, at man fra alle betydende sider her i det høje folketing har kunnet tilslutte sig det hovedsynspunkt, som monopolloven er udtryk for, nemlig at det er samfundets ret og pligt at gribe ind til sikring af den almindelige befolknings interesser overfor den fare for prismæssig udbytning, der kan ligge i monopoldannelser og de forskellige former for konkurrencebegrænsninger, som det moderne samfund er gennemsyret af. Vi nærer intet som helst ønske om at gribe ind overfor eller på nogen måde genere hæderlige erhvervsdrivende. Hvad vi vender os imod, er forsøgene på igennem monopoldannelser og aftaler om konkurrencebegrænsning foranstaltninger at udnytte en økonomisk magtstilling til at skrue priserne i vejret til skade for forbrugerne, at begrænse adgangen til fri erhvervsudøvelse eller at skaffe dække for at fortsætte med forældede produktionsmetoder, som medfører højere omkostninger end nødvendigt. Vi tror, at loven med det indhold, den nu får, vil give det kommende monopoltilsyn gode muligheder for at gribe ind mod skadelige forhold af den art, jeg her har nævnt.

Som jeg allerede har sagt, er vi kede af, at forbudet mod eksklusivaftaler ikke kan gennemføres, men vi lægger vægt på, at der i hvert fald er enighed om, at der vil være fri bane for en fortsættelse af den hidtidige udvikling i synspunkterne overfor disse aftaleformer. Det vil vel nok administrativt være noget vanskeligere at varetage samfundsmæssige interesser på dette punkt efter loven, som den nu kommer til at se ud, end efter det oprindelige forslag, men der ligger jo i lovens bestemmelser tilstrækkelige beføjelser til at gribe ind, hvor skadelige virkninger måtte opstå.

Med hensyn til det såkaldte bruttopris-system, der jo har været i søgelyset ikke alene her i landet, men også i en række andre lande, sker der efter vort skøn et afgjort fremskridt i forhold til den bestående tilstand. Med den nye § 10 i den fremtidige monopollov fastslås det efter vor op-

fattelse principielt, at fastsættelsen af bindende bruttopriser i almindelighed ikke er ønskelig. Det fastslås endvidere, at de mindstepriser, som fastsættes, kun er vejledende, hvor ikke udtrykkelig godkendelse er givet. Herved foreligger der såvel for de handlende som for forbrugerne den klare retningslinie, som vi fra vor side må anse for meget ønskelig. Som jeg sagde det ved første behandling af lovforslaget i januar 1954, indeholder bruttoprissystemet efter vor opfattelse en tendens til at lægge konkurrencen over på reklamen, på butiksudstyret, på serviceydelse og lignende fremfor på priserne, og det indeholder altså også en tendens til højere priser og højere avancer end nødvendigt. Det er vort håb, at den nye monopollov med den nye § 10 vil bryde denne tendens, og det er også vort håb, at godkendelse af faste bruttopriser kun må finde sted i undtagelsestilfælde. Jeg kan her henvise til, at vi i udvalget har fået en redegørelse fra prisdirektoratet om den svenske lovgivning om konkurrencebegrænsning, hvoraf det fremgår, at man i Sverige kun har givet forholdsvis få dispensationer fra det forbud mod bindende bruttopriser, som er gennemført deroppe; jeg kan herom henvise til betænkningens side 62, underbilaget til bilag 13.

I samme redegørelse, der er udarbejdet af tre af prisdirektoratets tjenestemænd, som i november aflagde et besøg i Stockholm, siges der iøvrigt om svensk erhvervslivs egen holdning følgende, som jeg gerne vil citere:

„Det svenske erhvervsliv synes i ret høj grad positivt indstillet overfor bestræbelserne for at hindre skadelige virkninger af konkurrencebegrænsning, og som konkrete udtryk herfor fremhæves, at erhvervslivet i betydeligt omfang har søgt at gennemføre en „selvsanering“ ved frivillig ophævelse eller modificering af konkurrencebegrænsende aftaler. Allerede i tiden omkring gennemførelsen af 1946-loven blev der indenfor Sveriges Industriforbund udfoldet visse bestræbelser for en dekartellisering, og disse bestræbelser har taget mere konkret form ved, at der i 1950 er nedsat en kartelkomité bestående af fremtrædende industrifolk og oprettet et særligt kontor, Industriforbundets kartellbyrå.